

Kompaktní průvodce:
Pěstování ze semínka

Vytvořil: Tomáš Trejbal, Přírodní zahrady
Únor 2024

přírodní
zahrady

© Tomáš Trejbal 2024

Tento návod je určen pouze zákazníkům Adventních kalendářů s BIO semínky od německého výrobce Magic Garden Seeds. jejich sdílení mimo rodinu majitele, kopírování včetně kopírování jednotlivých částí není povoleno.

Tomáš Trejbal
Klínec 253
252 10 Klínec
+420 720 755 506
www.prirodnizahradytrejbal.cz

PŘÍRODNÍ ZAHRADY TREJBAL

OBSAH

1. Základní zásady výsevu

2. Pěstování semen v místnosti nebo ve skleníku

- Ideální doba pro zahájení procesu klíčení
- Půda pro pěstování v květináčích
- Zalévání
- Ideální hloubka výsevu
- Semena, která ke klíčení potřebují světlo
- Přesazování vs. zakládání jednotlivých rostlin v samostatných květináčích
- Doba otužování
- Přesazování mladých rostlin do zahrady

3. Přímý výsev na zahradě

- Záhon pro výsev
- Správná doba pro výsev semen
- Hloubka výsevu
- Techniky výsevu

4. Semena se zvláštními požadavky na klíčení

- Teplomilná semena
- Semena vyžadující chlad
- Pomalu klíčící semena
- Předmáčení/dezinfekce semen

5. Speciální rostliny

- Chilli
- Rajčata
- Tabák
- Kaktusy a sukulenty
- Bahenní a vodní rostliny

PŘÍRODNÍ ZAHRADY TREJBAL

- Tropické rostliny, např. káva
- Mrkev a kořenová zelenina

6. Péče o rostliny

- Hnojení
- Mulčování

7. Řešení problémů

- Semena nechtějí vyklíčit
- Sazenice se vyvrátí a uhynou
- Hmyz, ptáci nebo drobní savci mi rostliny požírají
- Sazenice na mé zahradě zmizely
- Moje mladé předpěstované rostliny po přesazení ven stagnují.

8. Skladování semínek / trvanlivost semen

PŘÍRODNÍ ZAHRADY TREJBAL

Obecně platí, že všechna semena rostlin potřebují k úspěšnému a plnému vyklíčení vodu, správnou teplotu a kyslík. Některé druhy však mohou mít zvláštní požadavky; například semena mohou začít klíčit až poté, co byla vystavena mrazu, světlu nebo byla uchovávána v úplné tmě. V tomto stručném průvodci bychom vám rádi nabídli naši podporu a znalosti, abyste si proces pěstování vlastních rostlin ze semen mohli užít.

1. Základní zásady výsevu

Proces výsevu vždy začíná buď zahájením procesu klíčení v interiéru, ošetřováním semen, dokud nejsou vhodná k přesazení (předpěstování), nebo výsevem semen přímo ven na zahradu nebo do balkonových květináčů.

První metoda se běžně používá pro pěstování rostlin citlivých na teplotu, které lze v některých případech přemístit ven poté, co dosáhnou určité velikosti a projdou obdobím mrazuvzdornosti.

2. Pěstování semen v interiéru nebo ve skleníku

Semena se volně rozloží na část zeminy v květináči a lehce se přikryjí další zeminou. Tuto vrstvu je pak třeba poklepat a důkladně zalít, aby byla půda vlhká, ale ne nasáklá vodou.

Ideální doba pro zahájení procesu klíčení

Ideální doba pro zahájení procesu klíčení závisí na původu jednotlivých odrůd rostlin a na místních povětrnostních a klimatických podmínkách.

Nemá smysl zahajovat proces klíčení více než dva měsíce předtím, než vám počasí dovolí přesadit sazenice ven. Například ve většině oblastí střední Evropy by i nadšeným zahrádkářům bylo doporučeno, aby své mladé rostliny nepřenášeli ven před odchodem "ledových svatých" v polovině května, který se často shoduje s návratem teplot pod 0 °C.

Ideální dobou pro zahájení procesu klíčení a pěstování v interiéru v klimatických pásmech srovnatelných se střední Evropou by proto byl březen.

PŘÍRODNÍ ZAHRADY TREJBAL

Substrát pro předpěstování v sadbovačích

Nejvhodnějším substrátem pro mladé rostliny jsou komerčně dostupné substráty pro výsevy nebo kvalitní kompost.

 Tip: Obvykle dosahuji dobrých výsledků při použití substrátu z kokosového vlákna pro pěstování ze semen. Tento substrát je zároveň bez rašeliny a je tak šetrný k přírodě.

Substrát doplňte o houbu trichoderma, prospěšné mikroorganismy, které potlačují růst houbových kultur. Malé květináčky pro sazenice můžete naplnit kokosovým substrátem sami, nebo můžete použít výhodnější kokosové výsevnické tablety, které po namočení v malém množství vody nabobtnají do použitelné velikosti.

Zalévání

Vlhkost hraje klíčovou roli pro nastartování procesu klíčení. Pokud není uvedeno jinak, musí být zemina v květináči vlhká, ale nikdy nesmí být promočená nebo na ní nesmí stát voda.

 Tip: Tady je rychlý a snadný test, který vám pomůže zjistit, zda je vaše zalévání správné. Vezměte do jedné ruky trochu zalitého substrátu a pevně jej sevřete v pěst. Z půdy by se neměla oddělovat voda. Pokud vám na kůži zůstane zbytek vody, je to známka toho, že je půda příliš mokrá.

Ideální hloubka výsevu

Ideální hloubka výsevu se může lišit v závislosti na velikosti jednotlivých semen jednotlivých odrůd rostlin.

 Tip: Obecně platí, že volná vrstva půdy pokrývající semeno by měla být zhruba stejná jako obvod semene, ale nikdy by neměla být větší než dvojnásobek této velikosti. Jedná se však pouze o užitečné vodítko, nikoli o striktní pravidlo.

Vaše jistota poroste s přibývajícím zkušenostmi a zjistíte, že existují i choulostivá semínka, která není třeba zakrývat vůbec.

PŘÍRODNÍ ZAHRADY TREJBAL

Semena, která ke klíčení potřebují světlo

Existuje spousta choulostivých semen nebo semen malých rozměrů, která ke spuštění procesu klíčení vyžadují přímé vystavení světlu. Proto je zpravidla zakrýváme velmi tence, nejlépe jemným pískem, který má tu výhodu, že udržuje semena vlhká, aniž by bránil přístupu světla.

Pro nastartování procesu klíčení lze nyní květináče se semeny umístit do malého vnitřního skleníku nebo do rozmnožovacího zařízení s uzavřeným víkem. V ideálním případě mají rády trvale světlé a teplé místo a doporučujeme udržovat pelety po celou dobu klíčení vlhké, ale ne příliš mokré.

Stojící voda je jedním z nejčastějších problémů a podporuje růst plísní.

Pro zajištění dobrého větrání je proto třeba víka každý den na krátkou dobu otevřít. Brzy po vzejití semenáčků lze kryty a víka zcela odstranit. Růst sazenic se v důsledku toho může zpomalit, ale budou mnohem silnější a odolnější a budou dobře reagovat na přesazování.

V případě, že zakládáte různé odrůdy rostlin současně, doporučujeme použít štítky na rostliny, abyste měli přehled o různých požadavcích rostlin.

Přesazování vs. zakládání jednotlivých rostlin v samostatných květináčích

Tradičním postupem je vysévání semen na tácky nebo talíře a pikírování (přepichování) sazenic, jakmile dosáhnou určité velikosti a síly. Přesazování je proces opatrného přesazování mladých sazenic do malých samostatných květináčů.

Sazenice jsou připraveny k přesazení, jakmile se nad dřívějšími listy semen plně vytvoří první pár "pravých listů" (ty již často vykazují znaky listů typické pro jednotlivé odrůdy rostlin). Jako alternativu k přesazování můžete samozřejmě zvolit přímé vysetí jednotlivých semen do samostatných jednotek v malých květináčích pro sazenice nebo pomocí pelet z kokosového vlákna.

Platí pravidlo, že i při výsevu velmi malých semen by se měly na jeden květináč vyčlenit pouze 1-2 semena. Tento způsob je pravděpodobně méně pracný, avšak mějte na paměti, že některé druhy rostlin, jako například celer, si po vypíchnutí vytvoří silnější kořenový systém.

 Tip: Mnoho chytrých zahradníků využívá vypíchnutí také jako prostředek kontroly kvality a vybírá pouze nejslibnější a nejsilnější sazenice.

PŘÍRODNÍ ZAHRADY TREJBAL

Doba otužování

Pokud pěstujete sazenice s úmyslem přemístit je nakonec ven, musíte mladým rostlinám pomoci přizpůsobit se změně klimatických podmínek prostřednictvím otužovacího období.

Během této doby, jakmile se teploty ustálí nad úrovní mrazu, je třeba květináče s rostlinami přes den přemístit ven na chráněné místo a na noc je přesunout zpět do interiéru. Tímto způsobem rostliny získají sílu a odolnost, aby mohly dobře reagovat na přesazení ven.

Přesazování mladých rostlin do zahrady

Po skončení otužování vykopete v zemi vhodné jámy. Opatrně vyjměte rostliny z květináčů a přeneste je do jamek. Lehce je do země přikryjte trochou zeminy navíc a následně je zalijte. Ideální vzdálenost výsadby od sebe závisí na druhu rostliny, ale pokud si nejste jisti, jako hrubé vodítko se hodí 30 cm.

Pokud jste sazenice vypěstovali pomocí pelet z kokosového vlákna, stačí je ponechat v jednotlivých peletách a můžete je přenést na zahradu jako celek. Nedoporučuje se odstraňovat obal z netkaného materiálu z pelet, protože by mohlo dojít k poškození jemného kořenového systému sazenic. Materiál se přirozeně rozpadne, jakmile je na chvíli ponořen do půdy.

3. Přímý výsev na zahradě

Mnoho druhů rostlin je vhodných pro přímý výsev venku, to platí zejména pro většinu zeleninových odrůd.

Výsevní záhon

V ideálním případě půdu nakypřete a v případě potřeby ji prosejte, aby měla jemnou, drobnou strukturu. Odstraňte plevel, kameny a staré kořenové náběhy.

Správná doba pro výsev semen

Nejvhodnější termín pro výsev rostlin závisí na klimatickém pásmu, ve kterém žijete, a na požadavcích odrůd rostlin, které hodláte pěstovat. Některé odrůdy zeleniny, jako například bob, lze

PŘÍRODNÍ ZAHRADY TREJBAL

vysévat přímo ven již v únoru. Většinu rostlinných odrůd je však bezpečné pěstovat venku až po odchodu "ledových svatých" v polovině května. Zkušení zahrádkáři však mohou využít chladicího rámu nebo použít ochrannou fólii, aby snížili riziko při zakládání sazenic před ustálením teplot.

Hloubka výsevu

Hloubka výsevu závisí na velikosti osiva a obecně platí, že pokrytí půdou by mělo dosahovat stejné velikosti, jako je průměr osiva. Většina semen se proto rozprostírá čistě na vrcholu výsevního lůžka nebo se pouze zasypává tenkou vrstvou dobře prosáté zeminy nebo jemného písku. Doporučená hloubka výsevu se velmi často pohybuje v rozmezí 0,5-2 cm.

Techniky výsevu

Pro výsev semen přímo na zahradě se běžně používají tři metody: "výsev na stanoviště", "výsev na široko" a "výsev do vrtáků".

Při použití metody "výsevu do vrtáků" vykopejte jednu nebo více mělkých rýh (při použití doporučené hloubky výsevu), prokopejte půdu a umístěte semena do rýhy vedle sebe, v řadě podle doporučení pro rozteč. Přikryjte semena půdou a jemně je poklepejte. Pokud máte po ruce kompostovou zeminu, můžete se rozhodnout, že zákopy vyložíte tenkou vrstvou nebo ji použijete k zakrytí semen.

Při metodě "plošného výsevu" se semena rozprostřou na půdu na vyhrazeném místě v zahradě a jemně se uhrabou, aby se zakryla. V tomto případě je možné použít směs semen. Rostliny však vybírejte pečlivě a dodržujte pravidla pro pěstování směsí rostlin, protože některé rostliny jsou známé tím, že mají potlačující účinek na jiné druhy.

A konečně, pro pěstování rostlin metodou "staničního výsevu" se vysévá 4 nebo 5 semen společně do shluku v jejich konečné vzdálenosti. Tato metoda se běžně používá mimo jiné pro pěstování fazolí, které se lépe vyvíjejí, když jsou jejich "bratři a sestry" blízko sebe.

Bez ohledu na to, kterou z těchto technik používáte, vždy dokončete výsev jemným zalitím, pokud se nerozhodnete počkat na další dešťovou přeháňku. V převážně suchém podnebí může být nutné výsevní lůžko pravidelně zalévat, aby se semena udržela vlhká.

Někteří zahrádkáři považují za užitečné přikrýt výsevní lůžko teplým rounem určeným do chladicích boxů, které pomáhá vytvořit příznivé vlhké mikroklima a chrání vzcházející sazenice před lehkými mrazíky. Po vzejití sazenic se ujistěte, že mají dostatek prostoru pro svůj růst a vývoj.

PŘÍRODNÍ ZAHRADY TREJBAL

V této fázi může být zapotřebí pečlivého rozprostření - i když obecně je lepší semena dostatečně rozprostřít již při výsevu. Nezapomeňte, že každé zaseté semínko má potenciál vyrůst v krásnou rostlinu.

4. Semena se zvláštními nároky na klíčení

Některé druhy rostlin se přizpůsobily a specializovaly na určitá stanoviště, což ovlivnilo jejich požadavky na klíčení. Jejich semena mohou potřebovat vystavení specifickým "spouštěčům" a vyklíčí pouze za velmi specifických podmínek, z nichž na některé bychom vás rádi upozornili v této části.

Teplomilná semena

Rostliny z teplejších nebo tropických oblastí často vyžadují ke spuštění klíčení teploty kolem +25-28 °C. V takovém případě lze úspěšných výsledků dosáhnout použitím vyhřívané podložky, kterou lze umístit pod miniaturní vnitřní skleník.

Semena náročná na chlad

Mnohá semena středoevropských rostlin vyžadují vystavení nízkým teplotám, aby se přerušilo jejich období dormance. Jedná se o chytrý mechanismus vytvořený přírodou, který zaručuje, že semena začnou klíčit až po odeznění zimního období na jaře. Proto bývá období výsevu těchto rostlin venku mezi listopadem a lednem.

Tento "nízký teplotní stimul" je však možné vytvořit uměle, a to tak, že se semenné kultury ponechají po stanovenou dobu v chladničce, čímž se dosáhne ještě lepší úspěšnosti klíčení. Za tímto účelem se semena smíchají s malým množstvím mírně vlhkého písku, perlitu, vermikulitu nebo směsi všech tří (pro skvělé výsledky vřele doporučujeme kokosový substrát) a vloží se do vzduchotěsné nádoby nebo sáčku na zip. Vzduchotěsné zipové sáčky se snadno používají a obvykle nevyžadují žádnou další zálivku.

Sáčky se semeny uchovávejte nejprve na trvale teplém místě při teplotě +20 °C po dobu 2-4 týdnů, než je přemístíte do lednice. Udržujte v nich co nejnižší teplotu, minimálně +5 °C nebo raději méně. Nejchladnější místo v chladničce je obvykle na dně. Semínka kontrolujte každý týden a jakmile začnou klíčit, pokračujte v jejich přemísťování do květináčů jako obvykle. Některá semena vás

PŘÍRODNÍ ZAHRADY TREJBAL

mohou nechat čekat až 6 měsíců, než začnou klíčit, ale doporučujeme vám být trpěliví, opravdu to stojí za to!

Pomalu klíčící semena

Existují druhy rostlin, u nichž klíčení trvá mnoho měsíců, např. palmy. Přestože se příroda řídí jen svým časem, plísně a mokré hniloby by mohly ohrozit vývoj rostliny. V takovém případě doporučujeme opět použít metodu "zipového sáčku", která zajistí skvělé výsledky.

Podle stejného postupu jako dříve u "semen vyžadujících chlad" se pomalu klíčící semena přidají do vlhkého kokosového substrátu v zipovém sáčku. Zemina nesmí být řádně vlhká - jako vodítko si připomeňte míru vlhkosti právě rozříznutého sáčku se zeminou pro květináče. Sáček uzavřete a od této chvíle jej uchovávejte na trvale teplém místě. Nezapomeňte pravidelně kontrolovat vývoj semen.

Předmáčení/dezinfekce semen

Ekologičtí zahrádkáři znají mnoho užitečných triků a receptů, jak urychlit dobu klíčení semen. Rozšířenou metodou je předmáčení semen v tekutině po dobu až 12 hodin. Slyšeli jsme, že různé tekuté rostlinné výtažky mají kouzelnou moc a že zahrádkáři zaznamenali dobré výsledky při použití horké vody, mléka, heřmánkové esence, česnekové esence, esence z kempelčiky nebo čaje z přesličky k předběžnému namáčení.

V Přírodních zahradách obvykle vybíráme jako preferovaného pomocníka výluh z heřmánku a zjistili jsme, že předmáčení semen ve vodě obsahující silice heřmánku je velice účinné.

Sušený heřmánek je běžně dostupný na trhu ve formě čaje, nebo přímo jako sušené květy. Heřmánek si můžete vypěstovat a nasušit i sami. Nejenže se zkrátí doba klíčení semen, ale ze zkušenosti jsme zjistili, že rostliny také sílí a zdají se být odolnější.

Dezinfekce takových semen sníží nebezpečí, že vaše úsilí zničí plísně a hniloba. Důrazně se také doporučuje očistit semena od zbytků ovocné dužiny, která někdy ještě ulpívá na semenech ovocných stromů.

5. Další informace o výsevu specifické pro některé druhy rostlin

Chilli papričky

Teplomilné chilli papričky je třeba začít pěstovat jako předpěstování v místnosti, ale po dosažení určité zralosti se jim dobře daří i v květináčích, načež je můžete přesadit ven, například na balkon. Velmi dobře se osvědčuje také pěstování chilli papriček v pokojových květináčích na slunném místě na okenním parapetu.

V mírně teplejších oblastech lze chilli papričky přesadit i na zahradu, nejlépe na mírně chráněné místo.

Zahrádkáři chilli často pěstují jako jednoleté rostliny, ale doporučujeme je v období zimního klidu chránit a pěstovat je raději jako dvouletky. Velmi často trvá až do druhého roku, než rostliny začnou hojně plodit. Vhodným místem pro uložení rostlin během zimního období by mělo být světlé, ale nevytápěné místo v interiéru. Budou potřebovat jen občas trochu vody, ale měli byste dávat pozor na případné nežádoucí škůdce. Únor je nejvhodnějším obdobím pro řez - a v případě potřeby i přesazení chilli rostlin těsně předtím, než se objeví nové výhonky.

Rajčata

Rostliny rajčat se běžně zakládají jako předpěstování v místnosti a po posledních mrazech "ledových svatých" v polovině května se přemístí ven. Dobře rostou na zahradních záhonech nebo jako hrnkové rostliny na slunných místech, například na balkoně. Rajčata rostou velmi dobře i venku, ale mnoha odrůdám prospěje jednoduchá ochrana proti dešti.

Dokonce i obyčejná průhledná plachta natažená a upevněná nad rostlinou vytvoří dokonalou "střechu". Boční strany by měly zůstat otevřené, aby bylo vždy zajištěno dobré větrání. Tato opatření jsou snadno proveditelná a pomohou zabránit vzniku plísně. Některé odrůdy rajčat dorůstají velmi vysokých rostlin a potřebují další oporu, aby se udržely. Stačí výhonky přivázat k tyčím nebo, pokud máte, k mříži.

Rajčata jsou rostliny s vysokými nároky na živiny. Doporučujeme pravidelně používat hnojiva, zejména pokud jsou rajčata pěstována v květináčích. Pro zajištění nejlepší chuti doporučujeme rostliny zalévat čistou vodou přibližně týden před předpokládanou dobou sklizně.

PŘÍRODNÍ ZAHRADY TREJBAL

"Vyštipováním" rajčat se rozumí doporučený postup pravidelného odstraňování "bočních výhonů" od "hlavních výhonů", zejména pokud pěstujete velkoplodou odrůdu. Vedlejší výhony se objevují jako malé vyrůstající listy z paždí již plně vyvinutých listů vyrůstajících z hlavních výhonů.

Co nejdříve je opatrně zachyťte mezi palec a ukazováček (jako když se snažíte někoho štípnout) a otrhejte je, aniž byste odřeli povrch stonku, což by mohlo podpořit rozvoj plísně.

Pokud rostliny rajčat nezaštípnete, mohou se rozrůst do husté, bujné formy a je pravděpodobné, že energii potřebnou k vývoji a dozrání úrody vloží místo toho do růstu dalších výhonů a listů. Při pěstování menších odrůd rajčat to možná nepoznáte, ale u beefsteakových rajčat a odrůd s velkou úrodou je patrné, že bez zaštípování nedosáhnou svého plného potenciálu. Dalším neuspokojivým vedlejším účinkem nezaštípování může být to, že často slabší boční výhony nabývají takové hmotnosti, že se ohýbají a následně jsou odříznuty od "hlavního zdroje" dříve, než úroda stihne dozrát.

Tabák

Rostliny tabáku se běžně zakládají jako předpěstování v interiéru, než se po posledních mrazech "ledových svatých" v polovině května přemístí ven. Dobře rostou na zahradních záhonech nebo jako hrnkové rostliny na slunných místech, například na vašem balkoně.

Pokud rostlinám tabáku zajistíte dostatek přirozeného světla a vody, mohou se vyvíjet neuvěřitelnou rychlostí a během několika týdnů dorůst až do výšky 2 m. Zejména při pěstování v květináčích doporučujeme pravidelně používat hnojiva.

Pro dosažení nejlepší chuti listů doporučujeme rostliny zalévat čistou vodou přibližně týden před předpokládanou dobou sklizně. V létě se na rostlinách tabáku začnou objevovat krásné světle růžové květy. Pokud máte v úmyslu sklízet tabákové listy k výrobě vlastních kuřáckých tabáku, doporučujeme pravidelně vyštipovat květní pupeny, což zvýší kvalitu a chuť vašeho tabáku.

Výběr správného okamžiku pro sklizeň tabákových listů je zásadní a ovlivní chuť tabáku ke kouření. Dobrým znamením, že je tabák připraven, je, že listy začínají měnit barvu na světle žlutou.

Doutníkový tabák bývá sklizen dříve, když je ještě zelený, a cigaretový tabák vždy o něco později. Nesklízejte celou rostlinu najednou, ale sklízejte dozrávající listy postupně, jeden po druhém, po dobu několika dnů. Samotné rostliny přečkají chladné zimní období, pokud jsou uchovávány v místnosti chráněné před mrazem. Rostliny tabáku je možné pěstovat ve velkých květináčích jako

PŘÍRODNÍ ZAHRADY TREJBAL

trvalky a s trochou štěstí, v závislosti na druhu tabáku, může rostlina ve druhém roce vytvořit spoustu menších listů. To se vždy vyplatí vyzkoušet.

Kaktusy a sukulenty

Kaktusy pocházejí ze suchých stanovišť, takže vás možná překvapí, že jejich semena potřebují k úspěšnému klíčení vlhkost. Potřebují také přístup světla. Kombinace světla a vlhkosti, kterou vyžadují, je častěji spojována s tropickým klimatem.

Dobrou metodou pro pěstování vlastních kaktusů je začít jejich pěstování ve sklenici s klipem na džem nebo zavařeninu. Gumové těsnění ve víčku vytváří vzduchotěsné prostředí, takže veškerá vlhkost zůstává uvnitř sklenice, a sklenici lze uchovávat na teplém místě.

Vznikající sazenice mohou zůstat ve sklenici po celý první rok a během této doby nemusí potřebovat žádnou další péči. Chcete-li pro kaktusy vytvořit ideální "záhon", nasypete do sklenice perlit nebo jemnou drť a vytvoříte základní vrstvu hlubokou asi 2 cm.

Poté přidejte další 1 cm kokosového substrátu nebo specializované zeminy pro kaktusy a lehce ji poklepejte, aby byl povrch hladký. Semena rozprostřete na tenké vrstvy a pokryjte je velmi tenkou vrstvou jemného písku - ne silnější než 1 mm.

Tenká vrstva je nezbytná, protože semena kaktusů potřebují ke stimulaci klíčení světlo. Pokud pěstujete různé druhy kaktusů, nezapomeňte je opatřit štítky rostlin a poté sklenice pevně uzavřete víčky a umístěte je na vyhřívanou podložku na dobře osvětleném místě, např. na okenním parapetu.

Pro proces klíčení je velmi důležité stálé vystavení přirozenému světlu, ale přímé, palčivé sluneční světlo je příliš agresivní a měli byste se mu pokud možno vyhnout. Za těchto podmínek by se semenáčky měly začít objevovat přibližně po 14 dnech. Vzduch, vlhkost a živiny z půdy uložené uvnitř sklenice by měly být dostatečné k tomu, aby sazenice byly spokojené alespoň po dobu prvních 6 měsíců.

Po uplynutí této doby je třeba je pomalu seznamovat se změnou klimatických podmínek a adaptovat je na přímé sluneční světlo a menší vlhkost. To lze velmi snadno provést pomocí sklenice s klipem. V průběhu několika dnů začnete sklenici otevírat, nejprve nechte mezi víkem a sklenicí jen úzkou mezeru a krátkou dobu, poté delší dobu s většími mezerami, dokud se nebudete cítit jistí a neodstraníte víko sklenice úplně.

PŘÍRODNÍ ZAHRADY TREJBAL

Stejně postupujte i při učení sazenic zvykání si na přímé sluneční světlo, kdy je na světlo přesouvejte pomalu a na stále delší dobu. Jakmile víko nadobro odstraníte, budete muset začít kaktusy zásobovat vodou. Dbejte na to, abyste zálivku omezili na minimum a v ideálním případě v žádné fázi zcela nepromáčeli půdu. Rostliny se opět musí pomalu přizpůsobovat budoucímu suchému stanovišti. Pro začátek nechte mezi zaléváním vyschnout pouze vrchní povrchovou vrstvu. Po nějaké době budou rostliny schopny zůstat bez přídavku vláhy i několik dní.

V zimním období kaktusy nepotřebují téměř žádnou vodu a větší druhy možná vůbec žádnou. Toto období klidu v zimním období je důležité zejména pro všechny kvetoucí kaktusy. Během tohoto období mohou být rostliny umístěny na chladném, ale bezmrazém místě. V létě procházejí kaktusy obdobím růstu a většina zahradníků doporučuje v tomto období přidávat do vody živiny, například extrakt z řas, který má nízký obsah dusíku, ale obsahuje mnoho enzymů, minerálů a dalších důležitých látek. Malé a pomalu rostoucí mladé kaktusy mohou klidně zůstat ve velké nádobě několik let, ale pro stimulaci jejich růstu je lepší je po prvním roce opatrně přesadit do malých květináčů.

Jako vodítko platí, že rostliny by měly před přesazením dosáhnout alespoň průměru 5 mm. Používejte specializovanou zeminu určenou pouze pro kaktusy a od této chvíle jim do vody přidávejte více hnojiv bohatých na živiny. Alternativou k pěstování kaktusů v nádobách s klipem je jejich pěstování v miniaturním pokojovém skleníku. V tomto případě však budete muset pečlivě sledovat jejich vlhkost, a protože sazenice kaktusů jsou velmi choulostivé, doporučuje se používat pouze ruční postřik s jemným a šetrným nastavením.

Bažinné a vodní rostliny

Rozprostřete semínka na vrchní část zeminy v květináči a lehce je zapíchněte do povrchu, aniž byste je zakrývali další zeminou. Proces klíčení bahenních a vodních rostlin probíhá podle stejných zásad jako u všech ostatních běžných druhů rostlin, je však nutné udržovat půdu vlhkou. Jedním ze snadných způsobů, jak zajistit stálou vlhkost, je umístit květináč se sazenicemi (který musí mít dostatečné množství drenážních otvorů) do jiné, větší nádoby nebo hlubokého talíře, naplněného vodou do hloubky přibližně 3 cm (metoda "zalévání dnem").

Některé vodní rostliny, jako jsou například lekníny, lze dokonce udržovat zcela ponořené ve vodě. Jakmile jsou sazenice dostatečně silné na to, abyste je mohli vypíchnout, můžete je přesadit do větších květináčů a nadále je udržovat v interiéru pomocí "metody zalévání dnem", nebo je přesunout do zahrady, pokud se jedná o vytrvalé druhy.

PŘÍRODNÍ ZAHRADY TREJBAL

Tropické rostliny, např. káva

S předpěstováním těchto tropických rostlin lze začít kdykoli během roku, ale překvapivě se jako poměrně dobrá volba jeví zima. Klíčovým faktorem pro úspěšné klíčení semen kávy je stálá a správná teplota klíčení - minimálně +25 °C.

Ideální podmínky vám pomůže vytvořit elektrická podložka v kombinaci s přisvícením.

Kávovníky se rády zalévají měkkou vodou, např. dešťovou, nebo jakýmkoli jiným zdrojem vody s vysokou hladinou PH, a v ideálním případě by jejich půda měla být stále vlhká, ale ne mokrá. Snažte se ji také nikdy nenechat zcela vyschnout. Umístěte kávovník na místo s co nejlepším přirozeným osvětlením. Doporučujeme vyhnout se stanovišti s přímým poledním sluncem, které kávovníkům příliš nesvědčí.

Mrkev a kořenová zelenina

Mrkev, kořenová petržel a pastinák se při pěstování ze semen chovají velmi podobně. Obvykle se jedná o dvouleté rostliny, které si během prvního roku vytvoří jedlé kořeny a jsou připraveny ke sklizni ve druhém roce, během kterého se také prolomí jejich období kvetení.

Jakmile půda dostatečně vyschne, lze od poloviny ledna až do konce června vysévat semena kořenové zeleniny přímo do půdy venku. Nejlepších výsledků se dosahuje při použití metody "výsevu do jamek" s doporučenou hloubkou výsevu přibližně 2 cm.

Mrkev je poněkud náročnější, protože vyžaduje lehkou, písčitou půdu bohatou na humus, ideálně připravenou a prosetou, aby se odstranily případné kameny. Pokud jsou tyto podmínky splněny, kořeny mrkve dobře prospívají a vyvíjejí se, rozšiřují se do šířky i do hloubky.

V méně ideálních podmínkách hrozí nebezpečí rozštěpení kořenů. Bohužel existuje pouze několik druhů mrkve, jako například odolné "Oxheart" a "Parisian Market", které lze pěstovat v těžších půdách a půdách s obsahem jílu. Při vytahování malých a ještě slabých rostlinek dávejte pozor na škůdce, protože lahodná vůně mrkve okamžitě přivolá na záhon nezvané hosty. Mladé rostliny nejsou příliš konkurenceschopné a vyžadují pravidelné pletí a péči až do doby sklizně. Ke skvělé úrodě přispívá také pravidelné mulčování prostoru mezi řádky.

6. Péče o rostliny

Hnojení

Semena obsahují všechny živiny, které potřebují pro vývojová stádia prvních týdnů života rostlin, takže zemina v květináčích prodávaná pro sazenice obvykle neobsahuje žádné živiny. Podle našich zkušeností však mladým rostlinám prospívá hnojení po několika týdnech, jakmile se plně vytvoří jejich "pravé listy".

Doporučujeme používat organický extrakt z řas, např. Alg-A-Mic (přidejte přibližně 1 ml hnojiva do 1 l vody). Extrakt z řas má nízký obsah dusíku, ale obsahuje mnoho užitečných enzymů, minerálů a dalších životně důležitých látek.

Některé z vašich vzrostlých rostlin mohou potřebovat živiny později, ale obecně často stačí zahradu zásobit živinami přidáním kompostu při výsadbě nových kultivarů a mulčováním biologicky rozložitelnou hmotou.

Mulčování

Mulčování je technika, která je pro přírodní zahradničení nezbytná; pomáhá předcházet erozi půdy, zmírňuje výkyvy teploty půdy a udržuje plevel pod kontrolou. Vaše překopaná zahradní půda často neposkytuje ten správný základ pro spokojený a zdravý růst rostlin. Je náchylná k vysychání, což podporuje půdní erozi a šíření nežádoucích plevelů a planě rostoucích rostlin.

Jako preventivní opatření naneste na povrch zahradních políček, mezi pěstované rostliny a kolem nich, vydatnou vrstvu mulče (organické hmoty). Stačí si vybrat jakýkoli zahradní mulč, který máte k dispozici, například: zelený zahradní odpad nebo drcené odřezky stromů, organický kompost, drcené listí, slámu, drcenou lepenku nebo mulčovací kůru bez pryskyřice. Kvalitě zahradní půdy může prospět i přidání zdraví prospěšných bylin, jako je například komonice nebo kopřiva.

Mulč se časem rozloží a uvolní do půdy živiny, cenné pro podporu tvorby humusu a zlepšení prostředí pro užitečné mikroorganismy. Mulčování také pomáhá zadržovat půdní vlhkost a potlačovat plevel. Jen si dávejte pozor, zda vámi zvolený mulč nepřitahuje slimáky a plíže, a v takovém případě směs změňte.

7. Řešení problémů

Semena nechtějí vyklíčit

Je možné, že se snažíte začít s výsevem semen při příliš nízké teplotě, která stimuluje proces klíčení. Zejména tropické druhy rostlin a chilli papričky, ale také mnoho zeleninových kultivarů vyžaduje minimální teplo, než se spustí proces jejich klíčení. Pod touto teplotou zůstávají semena v klidovém stavu. Vyhřívání podložka nabízí snadné řešení tohoto problému. Další příčinou může být zahánění semen v důsledku přemokřené půdy. Hrubým vodítkem je, že z půdy pevně stlačené mezi dlaněmi by se neměly oddělovat zbytky vody.

Sazenice se vyvrátí a zahynou.

Zavlhnutí je půdní houbové onemocnění a častá příčina předčasného úhynu sazenic. Viníkem může být nadměrná vlhkost půdy v květináči, která vytváří vlhké mikroklima, v němž se houbám daří. Doporučujeme používat sterilní zeminu, která není ani příliš vlhká, ani příliš teplá.

Hmyz, ptáci nebo drobní savci požírají mé rostliny.

Skutečně jedinou volbou šetrnou k ekosystému je použití ochranných sítí na rostliny nebo kopule proti škůdcům, která fyzicky udrží predátory mimo dosah vašich rostlin. Ty jsou vyrobeny z jemné, lehké síťoviny, která napadené rostliny zcela zakryje, aniž by ovlivnila jejich růstový vývoj. Síť lze kolem rostliny zatížit několika kameny nebo zeminou, čímž se vytvoří mechanická bariéra. Dešťová voda a vzduch mohou stále procházet skrz pletivo, aby bylo zajištěno potřebné větrání a přísun vody.

Sazenice v mém zahradním záhonku zmizely

Téměř ve všech případech vám slimáci a hlemýždi sežrali chutné čerstvé sazenice. Bohužel je velmi obtížné zamezit napadení zahrady slimáky a plži, ale pro začátek je užitečné pěstovat rostliny ve vyvážených, smíšených kulturách. Trocha nepořádku, plošné výsevy směsí semen a vyhýbání se přílišné symetrii rozhodně slimákům a plžům život značně ztíží. V prostředí s vysokou populací slimáků a plžů nemusí být mulčování nevhodnějším postupem, protože může přilákat slimáky, kteří se živí organickou hmotou. Poslední možností mohou být ochranné ohrádky proti slimákům, které poskytují spolehlivou ochranu před těmito slizkými škůdci, pokud ovšem nejste ochotni do své domácnosti přivést nová domácí zvířata, která se slimáky a hlemýždi živí, např. kachny.

PŘÍRODNÍ ZAHRADY TREJBAL

Moje mladé předpěstované rostliny po přesazení ven stagnují.

Vývoj vašich mladých rostlin po přesazení může ovlivnit několik faktorů; nejzřetelnější jsou místo a kvalita půdy. Příčinou neuspokojivého růstu rostlin může být i další nezřídka se vyskytující jev. Pokud byly sazenice příliš dlouho drženy v malých květináčích, reagují rostliny na omezení prostředí tím, že zastaví svůj vývoj. Mladé rostliny pak bohužel ani po přesazení nemusí nikdy nabrat sílu k obnově.

8. Skladování semen / trvanlivost semen

Semena pěstovaných druhů rostlin zůstávají aktivní přibližně 3-5 let. Semena planě rostoucích rostlin se často udrží mnohem déle, někdy i desítky let.

Naproti tomu semena tropických rostlin mají mnohem kratší "trvanlivost" a v některých případech mohou vytvářet semenáčky jen několik měsíců, než jejich trvanlivost vyprší. Ideální je skladovat semena pro pozdější použití na chladném, suchém a tmavém místě. Pokud je to možné, je třeba se vyhnout změnám teploty. Pokud máte k dispozici vzduchotěsnou skleněnou nádobu, můžete semena uchovávat i delší dobu v chladničce.